

Prezident republiky vetoval zákon o státní službě

18.11.2022 - Jiří Ovčáček | Správa Pražského hradu

Prezident republiky Miloš Zeman využil v pátek dne 18. listopadu 2022 své pravomoci stanovené v čl. 50 odst. 1 Ústavy České republiky a vrátil Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky zákon, kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Prezident republiky napsal předsedkyni Poslanecké sněmovny Markétě Pekarové Adamové dopis, ve kterém své rozhodnutí zdůvodnil:

Vážená paní předsedkyně,

dne 10. listopadu 2022 jste mi předložila k podpisu zákon ze dne 3. listopadu 2022, kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Uvedený zákon na základě čl. 50 odst. 1 Ústavy České republiky vracím Poslanecké sněmovně k dalšímu jednání.

Veto k uvedenému zákonu odůvodňuji takto:

Úvodem zdůrazňuji, že institut tzv. politických náměstků, zapracovaný do § 173 zákona o státní službě, je dlouhodobě předmětem mé výrazné kritiky a mého zásadního nesouhlasu, projevených ve sdělovacích prostředcích a v mém vystoupení v Poslanecké sněmovně již v době projednávání návrhu zákona o státní službě v r. 2014 a následně i v mém návrhu Ústavnímu soudu na zrušení tohoto zákona. Šlo přitom o takový stav, kdy člen vlády mohl mít nejvýše 2 takové náměstky.

Nyní předložená novela však tento právní stav mění a početní omezení tzv. politických náměstků ruší, neboli jich může být libovolný počet. Funkce tzv. politického náměstka není v organizačním uspořádání správního úřadu stupněm řízení, jeho úkoly jsou v zákoně vymezeny z části neurčitě a z části v minimální míře a v konečném důsledku jde o dobře placenou trafikou. Jde o úpravu, která do žádného zákona, natož do zákona o státní službě, nepatří.

Kromě této zásadní výhrady, kterou již samu o sobě považuji za důvod pro uplatnění veta, vyvolává předložená novela zákona o státní službě pochybnost, nakolik je v souladu s požadavkem depolitizace a profesionalizace výkonu státní správy i v dalších směrech, když

- umožňuje na jedné straně zvýšit počet tzv. politických náměstků a na druhé straně dosavadní tzv. odborné náměstky (náměstek pro řízení sekce) přerazuje do funkce vrchní ředitel sekce,
- snižuje požadavky na délku praxe u osob ucházejících se o služební místo představeného, např. není zřejmé, jakou kvalifikaci bude mít osoba ucházející se o místo vedoucího služebního úřadu, která v období 15 let vykonávala 4 roky činnost podle § 5 patřící pod státní službu a dalších 11 let se živila úplně něčím jiným; obdobně to platí pro uchazeče o služební místo vrchního ředitele sekce, ředitele odboru nebo vedoucího oddělení,
- stanoví, že do služebního místa vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele odboru

jsou osoby jmenovány na dobu 5 let, což předkladatelé odůvodňují tak, že se tím ve státní službě zvýší vnitřní konkurence a zjednoduší se kariérní postup; odhlédne-li se od toho, že výkon státní služby je nepřipadné spojovat s vnitřní konkurencí, pak je zřejmé, že přijatá úprava sice zjednoduší změnu v obsazení funkcí představených, poprvé na základě přechodného ustanovení ve vztahu k současnému obsazení funkcí představených, ale žádnou jistotu kariérního růstu, která by byla založena na předem daných objektivních kritériích, nezajišťuje.

S pozdravem

Miloš Zeman

<https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/prezident-republiky-vetoval-zakon-o-statni-sluzbe-16697>